N°. 118. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Dingsdag 20 Mei.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

De discussie in de belgische kamer van afgevaardigden, over het ontwerp van wet op de provinciale organisatie, heeft ook gisteren niets belangrijks opgeleverd.

— Het brusselsch dagblad, *le Belge*, vermeldt, dat de Fransche generaal *Evain*, wiens tijdelijke afwezigheid tot het gerucht heeft aanleiding gegeven, dat hij zijn ontslag had gevraagd of bekomen, aan het hoofd van het ministerie van oorlog zal blijven.

— Volgens den ministeriëlen *Independant*, heeft de pruissische gezant, de baron *d'Arnim*, verlof bekomen om voor eenigen tijd naar Berlijn terug te keeren, en zullen zijne functien vooreerst door den baron *Bockelberg*, als zaakgelastigde worden waargenomen.

— Te Antwerpen verheugt men zich in de aanstaande oprigting van particuliere telegraphen, die in minder dan een uur de belangrijkste berigten, onder anderen den koers der fondsen uit Parijs zouden overbrengen, indien immer het Fransch gouvernement deze tak van industrie gelieft te begunstigen.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 99; Braz. 77; Sp. 3 pCt. 45½; Uitgest. 15¾; Sicil. 93½; Rom. L. 95¾ à ⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Mei.

De beraadslaging over het ontwerp van wet, ter beteugeling der volksbewegingen, heeft gisteren in de kamer van afgevaardigden tot eene allerhevigste discussie aanleiding gegeven, doch is in weerwil van dien verder gevorderd dan men zulks in een eers'e zitting met eenige waarschijnlijkheid konde verwachten. Van de zijde der oppositie heeft zich vooral de heer *Pagès (de l'Arriège)* met nadruk tegen de voordragt doen hooren, voorgevende dat dezelve door het onbepaalde der voorschriften, de individuële vrijheid geheel vernietigde, en dezen hare zeer ontactkundig moest genoemd worden, daar men de vijanden van het bestuur door al te strenge strafbepalingen tot wanhoop zoude drijven, en bij gevolg tot nieuwe en nog heviger onlusten aanleiding zoude geven. Dezelfde spreker nam voorts deze gelegenheid waar om zich te verdedigen tegen de beschuldiging in eene vorige zitting hem ten laste gelegd, dat zijne redevoeringen over de wet tegen de genootschappen, waarvan hij openlijk verklaarde, niet te zullen gehoorzamen, de opstandelingen had aangemoedigd, welligt eene der hoofdoorzaken was van de onheilen die Lyon en de hoofdstad hebben getroffen. Deze verdediging echter was, zoo met personeele verwijtingen tegen het ministerie en eenige afgevaardigden van het centrum doorweven, dat de discussie daarop al spoedig eene geheel ongewone wending nam, en van weerszijden beleedigingen in plaats van bewijsredenen werden aangevoerd. De rapporteur der commissie, de heer *Dumon*, wien men vooral de amendementen, in het oorspronkelijk ontwerp aangebragt, tot misdaad rekende, bleef de oppositie ten deze niets schuldig, en werd daarin onder anderen door den minister *Guizot* ondersteund. Niet dan met de grootste inspanning gelukte het den heer *Dupin* te midden dezer onstuimige beraadslaging de orde te bewaren, en na verloop van eenigen tijd de redenaars zoover te tot het onderwerp in kwestie terug te brengen, dat men in staat was tot behandeling der artikelen over te gaan. Zonder aanmerkelijken tegenstand werden nu de bepalingen aangenomen; „dat een ieder die verbodene wapenen zoude maken, verkoopen of uitdeelen zal gestraft worden met eene gevangenis van een maand tot een jaar en eene boete van 16 tot 500 franken; degenen die dezelve mogt dragen, met eene gevangenis van 6 dagen tot 6 maanden en eene boete van 16 tot 200 franken;

„Dat een ieder die, hetzij buskruid zoude vervaardigen, verkoopen of uitdeelen, hetzij meer dan twee ponden in zijn bezit hebben, zal gestraft worden met eene boete van eene maand tot twee jaren;

„Dat een ieder die zonder behoorlijke autorisatie oorlogs-wapenen, patronen of andere krijgsbehoeften zoude hebben vervaardigd, verkocht, uitgedeeld of dezelve in zijn bezit had, zal worden gestraft met eene gevangenis van eene maand tot twee jaren en eene boete van 16 tot 1000 franken;

„Dat alle deze overtredingen zullen worden vervolgd voor de correctionele regtbanken, de verbodene voorwerpen verbeurd verklaard; de veroordeelden onder het toezigt der politie worden gesteld, en de straffen bij herhaling van misdrijf verdubbeld.”

Meer bedenking en tegenstand vond de daaropvolgende bepaling, volgens welke alle degenen, die bij eenen volksopstand, hetzij wapenen of krijgsbehoeften, hetzij eenig onderscheidingsteeken mogeten dragen, met opsluiting zouden worden gestraft, dat degene die tegelijk wapenen en onderscheidingsteekenen mogten dragen, de deportatie zouden ondergaan; dat eindelijk degene die van hunne wapenen gebruik maakten, het leven zouden verbeuren. Een amendement van den *Viviers*, ten doel hebbende, om vooral in het eerste gedeelte van dit artikel meer onmiddellijk deelneming aan den opstand te voorzien, gaf op nieuw aanleiding tot eene hevige woordenwisseling, die weldra, doch ditmaal tusschen den minister van justitie, en de heeren *de Tracy* en *Odillon Barrot*, in even grove personaliteiten als te voren ontaardde, zoodat de heer *Dupin* zich eindelijk genoodzaakt zag, de zitting op te heffen.

De heer *Martin*, onlangs tot procureur generaal bij het hof van Parijs benoemd, die als rapporteur der commissie over het ontwerp van wet tegen de associatien, zich in zoo hooge mate de vijandschap der liberalen opposite heeft op den hals gehaald, is te Donoij met eene meerderheid van 105 tegen 65 stemmen tot afgevaardigden verkozen.

— Te St. Etienne hebben de kooplieden en fabriekanten zich vereenigd tot eene inschrijving ten behoeve der arbeiders die het aan werk ontbreekt.

— Onder dagteekening van den 11 dezer schrijft men van Bajone, dat de laatste handelscourrier die aldaar van Madrid aankwam, tusschen Villafranca en Irun onophoudelijk door de insurgenten werd vervolgd en zelfs in de haven van Fontarabien met moeite aan hunne geweerkogels ontkwam. Een paar dagen vroeger was de stad Irun zelve des nachts door een bende van 700 man, door zekeren *Sagostiversa* aangevoerd, overvallen, doch de bezetting had zich dapper verdedigd.

— Heden (15 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106,05; op tijd 106; 3 pCt. kont. 79,80; op tijd 79,85; Nap. rent. kont. 97; op tijd 97,15; Sp. perpet. kont. 74¼; op tijd 74⅛; 3 pCt. kont. en op tijd 44⅞; Cortes 28¾.

NEDERLANDEN.

[illegible]

In den avond van den 11den dezer heeft de gemeente Dinteloord een verschrikkelijk onweder getroffen. Onderscheidene polders zijn, door de geweldige wind en hevige hagelslag deerlijk geteisterd en de veelbelovende graanakkers, in groote uitgestrektheid verwoest geworden. Groot is de schade den landman hierdoor veroorzaakt, die zijn land, vooral in de drie Vrienden Anna, een gedeelte van de Maria Kooy, en de Carolina Polders, met de streek lands van den Ouden Prinslandschen Polder, met het heerlijkste koolzaad, rogge, garst en tarwe zag prijken, en thans een treurig gezigt oplevert.

— De regering der stad Amsterdam heeft bekend gemaakt het berigt en plan eener negotiatie, groot *één milioen guldens*, vastgesteld bij den raad dier stad, op den 29 Maart ll. en door den Koning op den 28 April goedgekeurd. Deze negotiatie zal geschieden tegen een' interest van 5 pCt., zal ingaan met den 1 September dezes jaars, en bij uitloting, binnen den tijd van 55 jaren, worden afgelost. De inschrijving daartoe zal geopend worden op woensdag, den 21 Mei en gesloten worden vrijdag, den 30 Mei daaraanvolgende. Aan de deelnemers zullen worden uitgereikt Losrentenbrieven in blanco, of, des verkiezende, op naam, ieder groot *duizend* gulden. De uitloting zal een aanvang nemen met het jaar 1842, wanneer tot 1851, ieder jaar een' getal wel van meerder, maar niet van minder dan *tien* stuks losrentenbrieven, elk van *f* 1000, zal uitgeloot en afgelost worden; zullende vervolgens, te beginnen met den jare 1852, telken jare, een getal wel van meerder, maar niet van minder dan *vijftig* stuks, elk van *f.* 1000, worden uitgeloot en afgelost. Ter verzekering van de nakoming dezer bepalingen, zullen de vereischte sommen daartoe, jaarlijks, op den staat der stedelijke begrooting afzonderlijk gebragt worden, en al de stedelijke middelen daarvoor verbonden zijn. De betaling der ingeschrevene sommen zal voor elke ingeschreven *duizend* gulden moeten geschieden in twee termijnen, en wel de eerste van *f.* 500 vóór den 1sten Julij, en de tweede vóór 1 November 1834. Het zal echter vrijstaan, het volle beloop bij den eersten termijn te voldoen, met verrekening van den bepaalden interest van 5 pCt.

— Het te Hellevoetsluis op ll. donderdag aangekomen schip *Indiaan*, kapitein *Ruysch*, van Batavia den 22 Januarij ll. vertrokken, is gepraaid geworden op 48 graden zuiderbreedte door Z. M. fregat *Algiers*, kapitein-luitenant *Lutzenburg*, hetwelk den 2 Februarij van de reede van Batavia was gezeild, aan boord hebbende den gewezen gouverneur-generaal *van den Bosch*; alles was wel aan boord. Men dacht een der Azorische eilanden te zullen aandoen. Op de *Anna Catharina*, kapitein *Veer*, waarmede de heer *Ram*, gewezen president der faktorij van de Nederlandsche handelmaatschappij op Java, terugkeert, bevindt zich de kapitein ter zee *Waardenburg*; die vóór zijn vertrek uit Java, op den 16

Januarij, het kommandement over Z. M. zeemagt in Oost-Indië aan den daartoe benoemden schout-bij-nacht *J. H. Bolken* heeft overgegeven.

— De belgische dagbladen gisteren ontvangen vermelden niets belangrijks dan het zeer onverwacht overlijden van den jongen kroonprins, die in den avond van den 16den dezer, op het kasteel te Laken, onder hevige stuipen bezweek. Den daaraanvolgenden dag is zulks de bevolking van Brussel door het luiden der klokken kenbaar gemaakt. Het schijnt dat men voornemens is het lijkje in de grafkelder der oude hertogin *van Brabant*, in de kerk van St. Gudule, ter aarde te bestellen. Immers die kelder is voor 't eerst sedert den dood der aarts-hertogin *Isabelle* geopend, en in den besten staat bevonden.

— De *Courrier de la Meuse* van den 16den bevat eene pauselijke breve, aan de belgische geestelijkheid gerigt, waarop het ontwerp tot oprigting eener katholijke universiteit wordt goedgekeurd. Van eene andere zijde beklaagt men zich ten hoogsten, dat bij die inrigting geene andere leerlingen zullen worden opgenomen dan die hunne voorbereidende studien in een der kollegien, die als te Mechelen, St. Nikolaas of Rousselaar, onder het onmiddelijk toezigt der geestelijkheid staan, hebben volbragt; dat bij gevolg de kweekelingen der meer verlichte scholen te Leuven, Brussel, Luik, Bergen en elders gevestigd, daarvan zullen zijn uitgesloten.

— De Engelsche berigten, tot den 17den dezer, behelzen, dat er bij voortduring dikke bijeenkomsten tusschen de gezanten der vreemde hoven en lord *Palmerston* plaats vonden. Gemelde lord heeft, in de zitting van het Huis der Gemeente van den 17den, erkend, dat het viervoudig verbond bestond; dat de ratificatie van drie Mogendheden reeds was ontvangen, en dat die van Portugal eiken dag verwacht werd, waarna dat verdrag aan het Huis zou worden medegedeeld.

Er waren tijdingen uit Portugal, tot den 11den Mei, die alle weder getuigen van den voortgang der zaak van de jonge koningin; Vizeu en Pombal waren in hare magt gevallen. Geheel Minho en Tras os Montes waren vrij van Miguelistische troepen, maar Guerillas maakten het land nog eenigzins onveilig, en verhinderden de gemeenschap tusschen Oporto en het binnenland, hetgeen inzonderheid voor den wijnbouw zeer verderfelijk was.

— De 3 pCt. geconst. 92⅝ à ¾; Nederl. 52⅜ à ½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Mei.

De kamer van afgevaardigden heeft gisteren de beraadslaging over het ontwerp van wet, tot beteugeling der volksbewegingen ten einde gebragt. De laatste bepaling van het vijfde artikel, waarbij degenen die daadwerkelijk aan eenigen opstand deel mogten nemen, met de doodstraf worden bedreigd, heeft tot eene zeer levendige discussie aanleiding gegeven. Van de zijde der oppositie wilde men die straf door deportatie doen vervangen, omdat de geest der eeuw, meer nog de toenemende beschaving, derzelver afschaffing, vooral bij staatkundige misdaden, gebiedend vorderde; en dit amendement vond in d n heer *de Lamartine* eenen ijverigen verdediger. Intusschen werd door den rapporteur der commissie daartegen aangevoerd, dat men zeer ten onregte den gewapenden opstand onder de staatkundige misdaden rangschikte, dat dezelve wel is waar meestal de omverwerping van het gouvernement ten oogmerk en dus een staatkundig doel had, doch dat het misdrijf op zich zelve beschouwd, te gelijk eenen aanslag was tegen het leven, hetzij der ingezetenen, hetzij der gewapende magt, welke aanslag voor 't minst even streng, als die tegen eenen bijzonderen persoon ondernomen, moest worden bedwongen. De bepaling is ten slotte ongewijzigd aangenomen.

De volgende artikelen, die weinig tegenspraak hebben geleden, bevatten hoofdzakelijk:

» dat degenen, die bij eene volksbeweging zich met geweld hetzij door plundering van winkels of magazijnen, hetzij door ontwapening der openbare magt, van wapenen of krijgsbehoeften hebben meester gemaakt, zullen worden gestraft met dwangarbeid voor bepaalden tijd, en eene boete van 200 tot 500 franken;

„ dat dezelfde straf zullen ondergaan degenen, die met geweld of bedreigingen, een bewoond huis hebben ingenomen;

» dat met opsluiting zullen worden gestraft zij, die openbare gebouwen of gestichten, of wel bijzondere woningen, met goedvinden der gebruikers hebben bezet, met het doel om de openbare magt te bestrijden of weerstand te bieden;

» dat dezelfde straf zullen ondergaan, allen, die bij eene volksbeweging barrikaden of verschansingen hebben opgeworpen, om de openbare magt hinderlijk te zijn; die hetzij de vereeniging of zamenroeping der gewapende magt hebben belet, hetzij die der insurgenten hebben bevorderd; die de telegrafen hebben vernield, of andere middelen van gemeenschap hebben gestoord;

» dat in alle gevallen, naar den inhoud van art. 463 van het strafwetboek, verligtende omstandigheden in aanmerking kunnen worden genomen, doch de veroordeelden levens onder het toezigt der hooge politie kunnen worden gesteld."

Bij geheime stemming is het geheele ontwerp door 230 leden tegen 88 aangenomen.

— De Lyonsche dagbladen vermelden, dat er nog immer, ofschoon de rust uiterlijk hersteld schijnt, eene groote verbittering en spanning onder een gedeelte der bevolking heerscht, en zich genoegzaam iederen dag door dadelijkheden doet kennen. Des nachts worden niet alleen de schildwachten, maar zelfs de kleinere wachtposten, in het duister, met geweerschoten en met het werpen van steenen overvallen, en zulks meestal door hen, die zich, even als gedurende den opstand, in allerlei schuilhoeken weten te verbergen, en vervolgd wordende, oogenblikkelijk de vlugt nemen. Onderscheidene soldaten hebben bij dezen verraderlijken strijd het leven verloren, anderen zijn gevaarlijk gekwetst, zonder dat het tot nu toe eene enkele maal gelukt is de daders op te sporen.

— Onder dagteekening van den 7den dezer schrijft men uit Madrid:

» De ligting van 25,000 man is voltooid, doch het Noorder leger heeft aanmerkelijke versterking noodig, en de generaal *Quesada* geeft voor dat hij zich te midden van den opstand, in Biscaije en Navarre niet kan staande houden, tenzij men 40,000 man onder zijne bevelen stelle, zonder welke de oorlog aldaar eene onophoudelijke slagting zoude zijn.

„ De gunstige verwachting die men van den togt op Portugeesch grondgebied heeft opgevat, is weldra te leur gesteld; het vereenigd leger van don *Miguel* en don *Carlos* is in den besten staat en wordt door de bevolking ondersteund; beide vorsten weigeren naar eenige voorstellen tot minnelijke schikking te hooren en verlaten zich op hunne eigene krachten."

Men verzekert dat don *Carlos* eene leening van 25 millioenen franken, rentende 5 ten honderd heeft gesloten.

— De berigten van de Spaansche grenzen luiden evenzeer ongunstig voor de zaak der jonge koningin. Te Bayonne had men den 12den dezer berigt dat de insurgenten de stad Irun op nieuw hadden aangevallen, en zoozeer benaauwdden dat de plaatselijke autoriteiten met een groot gedeelte der bevolking, te Behabia op Fransch grondgebied eene schuilplaats zochten. De generaal *Quesada*, meende men voorts aldaar, zou eerlang door den generaal *Rodil* vervangen worden.

— Men wil dat de Oostenrijksche gezant eene zeer ernstig vertoog tegen het viervoudig verbond met Engeland, Spanje en Portugal gesloten, zoude hebben ingeleverd.

— Ter beurze van heden (16 *Mei*) waren genoteerd de 5 pCt. kont. 106,30; op tijd 106,55; 3 pCt. kont. 79,85; op tijd 80,05; Nap. renten kont. 97,40; op tijd 97,45; Sp. perpet. kont. en op tijd 74⅞; 3 pCt. kont. en op tijd 44⅞; Cortes 29.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Mei.

Te Inspruk is op den 6den dezer het monument ter eere van *Andreas Hofer* opgerigt, in tegenwoordigheid van de openbare beambten, en een aantal wapenbroeders van den overledenen, met de meeste plegtigheid onthuld.

— De Hanoversche standen, zijn op den 12den dezer, na eene schorsing van vier maanden, weder bijeen gekomen, en zullen in deze zitting onder anderen eene geheel nieuwe voordragt omtrent het stelsel van in- en uitgaande regten, in overweging nemen.

— Het besluit door den grooten raad van het kanton Bern op den 6den dezer ten aanzien der Poolsche uitgewekenen genomen, is van den volgenden inhoud:

» Overwegende dat de besturen van twintig der bondstaten aan het voorzittend kanton eene verklaring hebben ingezonden, den wensch bevattende dat de uitgewekenen die werkelijk aan den inval in de Sardinische staten, in het begin van dit jaar, hebben deel genomen, zullen genoodzaakt worden het Zwitsersch grondgebied te verlaten;

„ Overwegende dat het op dit oogenblik van het hoogste gewigt is de overeenstemming onder de kantons in stand te houden, te bevestigen, en met onderling overleg te handelen;

„ Besluit:

„ Art. I. De maatregelen door het uitvoerend bewind sedert het besluit van 12 maart in deze zaak genomen, worden goedgekeurd.

„ Art. II. De staatkundige uitgewekenen, die door hun persoon aan den voren vermelde inval werkelijk deel hebben genomen, zullen niet meer op het grondgebied der republiek worden geduld, maar onmiddelijk weg gezonden.

„ Art. III. Het uitvoerend bewind is met de uitvoering dezes belast."

*** Heden beviel van een ZOON, M. A. SCHEIDT, geliefde Echtgenoote van

BREDA, den 18. Mei 1834. — J. L. HENCKENS, *Luit. der Marechaussée.*

*** Heden morgen beviel zeer voorspoedig van een ZOON, J. T. VAN DEN HAM, geliefde Echtgenoote van

BOXTEL, den 16. Mei 1834. — F. MEIJER, *Kapit.*, 12e *Afd. Inf.*

STOOMPACKETVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE. — VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde zulks van Rotterdam bepaald op:

Woensdag den 21. Mei, des morgens ten 10 ure.
Zaturdag » 24. » » » 11 »

Nadere inlichtingen bij de Agenten: W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.